

Yale University Library Digital Collections

Title	Tito Czyzewski. "Metti lo Smoking... Viene Marinetti." Nowiny Codzienne, 10 mar 1933. [6903-1]
Date	1933 {id=286416}
Rights	The use of this image may be subject to the copyright law of the United States (Title 17, United States Code) or to site license or other rights management terms and conditions. The person using the image is liable for any infringement
Container information	Box 87 Slide: 43
Generated	2021-02-27 02:48:14 UTC
Terms of Use	https://guides.library.yale.edu/about/policies/access
View in DL	https://collections.library.yale.edu/catalog/10659591

Marinetti urodził się właściwie na pół Francuzem. Urodzony 1879 w Aleksandrii w Egipcie uczył się w tamtejszym kolegium francuskim i mając piętnaście lat założył pismo literackie p. t. „Le papyrus”. W roku 1905 zakłada Marinetti w Mediolanie pismo międzynarodowe „Poésia”, którym kierował przez pięć lat. Pismo umieszczało utwory najmłodszych i najśmielszych poetów całego świata i działało bardzo aktywnie jako propaganda „wolnego wieszca” (vers libre) i w ten sposób przygotowało grunt dla pierwszej grupy poetów futurystów.

Pierwszym wypowiedzeniem wojny paselistomowi przez Marinetti'ego był sławny jego manifest futurystyczny, który ogłosił w paryskim piśmie „Figaro” 20 lutego 1909 r. t. j. 24 lat temu, a który narobił tyle wrzenia wśród publiczności paryskiej i który stał się zapoczątkowaniem ery futurystycznej.

Następnie ogłosił Marinetti manifest malarstwa futurystycznego, podpisany przez malarzy Boccioni, Carra, Russolo, Severini. Wreszcie w r. 1911 przyszedł manifest muzyki futurystycznej, podpisany przez Marinetti'ego i muzyka Balilla Pratella, a p. Lugné Poe, dyrektor słynnego teatru de l'Oeuvre w Paryżu, wystawił Króla Bombance (Le roi Bombance), który stał się sukcesem ale i skandalami.

Wreszcie Marinetti wystąpił na teren wojny tureckowłoskiej do Trypolis, jako korespondent paryskiego „L'Intransigeant”, gdzie skomponował znany poemat wojenny futurystyczny, w którym „leitmotivem” jest rechotanie karabinu maszynowego. Wartością ruchu futurystycznego jest katoryczne zerwanie z efektami poezji i sztuki paselistycznej, podniesienie działania dynamizmu w sztuce do granic dotychczas niemyślnych, i wreszcie symultaneizm, t. j. równoczesne działanie efektów i kilku akcji w poemacie i obrazie, czy utworze muzycznym.

Marinetti w znanej książce, która jest jego „wyznaniem futurystycznym”: „Les mots en liberté futuriste” (słowa na wolności futurystycznej), Mediolan r. 1919 — w jednym z rozdziałów pisze:

„Odprawiliśmy już zakawny porzecz „piękna” paselistycznego (romantycznego, symbolistycznego i dekadentkiego), które to piękno miało za swój główny motyw „fatalną kobieć”, wschód księżycy, wspomnienie, tęsknotę, wieczność, nieśmiertelność, mgłę legendy, wdzięk egzotyki, malowniczość, nieokreśloność, dąk samotności, malowniczość, zmrok wieczny, patynę — bród czasu, pleśń ruin, erudycję, zapach wilgoci, ulubienie zgnilizny, pesymizm, suchoty, samobójstwo, kokieteryj konania, estetykę, niepowodzenia i adorację śmierci...”

Marinetti jak wogóle wszyscy twórcy nowych kierunków w sztuce i literaturze jest przekonany, że od futurystów wywodzą się wszelkie nowe kierunki współczesnej sztuki i literatury.

Tak jednak w rzeczywistości nie jest. Futuryzm mimo ogromnego wpływu jaki miał na pewien odłam światowej literatury i sztuki nie był jednak jedynym elementem, który dokonał przewrotu w tej dziedzinie twórczej. Francuski kubizm, który zaczął się mniej więcej w tych

- 2 -

regino, segnando l'inizio dell'era futurista.

Marinetti pubblicò poi un manifesto della pittura futurista, firmato dai pittori Boccioni, Carra, Russolo, Severini. Infine nel 1911 apparve il manifesto della musica futurista firmato da Marinetti e dal musicista Balilla Pratella. Allora il sig. Lugné Poe, direttore del famoso teatro l'Oeuvre da Parigi fece rappresentare il „Roi Bombance” che fu un successo, ma anche uno scandalo.

Marinetti fu infine inviato sul terreno della guerra turco-italiana a Tripoli, come corrispondente del parigino „L'Intransigeant” e a Tripoli compose il noto poema di guerra futuristico dove il motivo principale è lo schioppetto della mitragliatrice.

Il valore del movimento futurista consiste nel disprezzo degli effetti della poesia e dell'arte passatista; nella potenzialità dell'azione e del dinamismo artistico che raggiunge dei limiti fino allora sconosciuti ed infine nel simultaneismo, cioè il contemporaneo svolgersi degli effetti e di varie azioni in un poema, in un quadro o in una composizione musicale.

Marinetti in un libro noto che è la sua „confessione futurista” „Les mots en liberté futuriste” Milano 1919 — scrive:

„Abbiamo già celebrato il comico funerale del „bello” passatista romantico, simbolico e decadente, il „bello” che aveva per motivo principale „la donna fatale”, il chiaro di luna, il ricordo, il languore, l'eternità, l'immortalità, la nebbia della leggenda, l'incanto esotico, il lato pittoresco delle cose, la penombra, la vernice del tempo, l'umidità delle rovine, l'odore dell'umidità, l'erudizione, il pessimismo, la tubercolosi, il suicidio, la civetteria dell'agonia, l'estetica, gli insuccessi e l'adorazione della morte.

Marinetti, come in generale tutti i creatori di nuove tendenze in letteratura e in arte, è convinto che tutte le correnti nuove della letteratura e dell'arte contemporanea provengano dal futurismo.

In realtà non è così. Il futurismo, nonostante l'enorme influenza che ha avuto su una certa parte della letteratura e dell'arte mondiale, non è però stato l'unico elemento che produsse in questo campo una rivoluzione.

Il cubismo francese che si è iniziato su per giù negli anni in cui sorgevano le prime manifestazioni della pittura futurista, aveva completamente altre basi di composizione pittorica e nessuno può affermare che le poesie di Lautreamont, di Alfredo Sarry, Ubu Roi-Mercure de France 1896/ o „une saison en enfer” o les „Illuminations” di Rimbaud non fossero state scritte prima della „Conquête des Etoiles” del Marinetti. La poesia dell'Apollinaire così caratteristica per quell'epoca cubistica e dadaistica si rivolge piuttosto ai modelli francesi che alla poesia futurista. La poesia futurista russa non ha che l'apparenza del futurismo. La sua ideologia è completamente diversa dall'ideologia della poesia futurista italiana.

Il così detto futurismo polacco che finora non ha trovato molti fautori tra noi/la Polonia